

Warszawa, dnia 30 października 2024 r.

Poz. 1593

USTAWA

z dnia 27 września 2024 r.

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 226, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 9 w ust. 5 w zdaniu drugim wyrazy „art. 6 ust. 1” zastępuje się wyrazami „art. 6 ust. 1, 1a i 1d”;
- 2) po art. 14b dodaje się art. 14c w brzmieniu:

„Art. 14c. 1. Podatnik, w tym podatnik rozpoczynający prowadzenie działalności gospodarczej, osiągający przychody z działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie stosuje metodę kasową rozliczania przychodów, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki:

- 1) przychody z prowadzonej samodzielnie działalności gospodarczej w roku bezpośrednio poprzedzającym rok podatkowy nie przekroczyły kwoty 1 000 000 zł, przy czym w przypadku przedsiębiorstwa w spadku w przychodach uwzględnia się również przychody z działalności gospodarczej prowadzonej samodzielnie przez zmarłego przedsiębiorcę;
- 2) w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą nie prowadzi ksiąg rachunkowych;
- 3) złoży właściwemu naczelnikowi urzędu skarbowego sporządzone na piśmie oświadczenie o wyborze metody kasowej rozliczania przychodów w terminie do dnia 20 lutego roku podatkowego, a w przypadku podatnika rozpoczynającego prowadzenie działalności gospodarczej w trakcie roku podatkowego – w terminie do 20. dnia miesiąca następującego po miesiącu rozpoczęcia działalności gospodarczej, a jeżeli rozpoczęcie działalności gospodarczej nastąpiło w grudniu roku podatkowego – w terminie do końca roku podatkowego.

2. W przypadku metody kasowej rozliczania przychodów za datę powstania przychodu uważa się dzień uregulowania należności, nie późniejszy niż dzień:

- 1) upływu 2 lat, licząc od dnia wystawienia faktury, albo
- 2) likwidacji działalności gospodarczej.

3. Na potrzeby metody kasowej rozliczania przychodów przez uregulowanie należności rozumie się również:

- 1) częściowe uregulowanie należności;
- 2) wpłaty na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych.

4. Metoda kasowa rozliczania przychodów ma zastosowanie wyłącznie do przychodów, które:

- 1) wynikają z transakcji między podatnikiem a przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców oraz
- 2) są udokumentowane fakturami wystawionymi w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami.

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, ustawę z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ustawę z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw.

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 232, 854, 858, 859, 863, 1572 i 1585.

5. Metoda kasowa rozliczania przychodów nie ma zastosowania do przychodów wynikających z transakcji między podatnikiem a:

- 1) podmiotem powiązaniem w rozumieniu art. 23m ust. 1 pkt 4 z podatnikiem, przy czym wielkość udziałów i praw, o których mowa w art. 23m ust. 2 pkt 1 lit. a–c, wynosi co najmniej 5 %;
- 2) podmiotem mającym miejsce zamieszkania, siedzibę lub zarząd na terytorium lub w kraju stosujących szkodliwą konkurencję podatkową, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 23v ust. 2, lub zagranicznym zakładem położonym na terytorium lub w kraju stosujących szkodliwą konkurencję podatkową, określonych w tych przepisach.

6. Metoda kasowa rozliczania przychodów nie ma zastosowania do przychodów z odpłatnego zbycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych ujętych w ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych.

7. W przypadku wyboru metody kasowej rozliczania przychodów podatnik jest obowiązany stosować tę metodę przez cały rok podatkowy.

8. Jeżeli faktura została wystawiona w roku podatkowym, w którym podatnik stosował metodę kasową rozliczania przychodów, a uregulowanie należności nastąpiło w roku podatkowym, w którym podatnik nie stosuje tej metody, do ustalenia daty powstania przychodu wynikającego z tej faktury podatnik przyjmuje zasady ustalania tej daty stosowane w roku podatkowym, w którym faktura została wystawiona.

9. Jeżeli faktura została wystawiona w roku podatkowym, w którym podatnik nie stosował metody kasowej rozliczania przychodów, a uregulowanie należności nastąpiło w roku podatkowym, w którym podatnik stosuje tę metodę, do ustalenia daty powstania przychodu wynikającego z tej faktury podatnik przyjmuje zasady ustalania tej daty stosowane w roku podatkowym, w którym faktura została wystawiona.

10. Jeżeli przedsiębiorca w roku podatkowym, w którym stosował metodę kasową rozliczania przychodów, zmarł, przedsiębiorstwo w spadku stosuje tę metodę do końca tego roku podatkowego.

11. Dokonany wybór metody kasowej rozliczania przychodów dotyczy również lat następnych, chyba że podatnik, w terminie do dnia 20 lutego roku podatkowego, zawiadomi na piśmie właściwego naczelnika urzędu skarbowego o rezygnacji z metody kasowej rozliczania przychodów.”;

- 3) w art. 21 w ust. 1 w pkt 23c we wprowadzeniu do wyliczenia po wyrazach „na statkach morskich” dodaje się wyrazy „podnoszących banderę państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa należącego do Europejskiego Obszaru Gospodarczego,”;
- 4) w art. 22:
 - a) w ust. 4 wyrazy „ust. 5, 6 i 10” zastępuje się wyrazami „ust. 4a–5, 6 i 10”;
 - b) po ust. 4 dodaje się ust. 4a i 4b w brzmieniu:

„4a. Koszty uzyskania przychodów, z wyjątkiem kosztów, o których mowa w ust. 8, poniesione w roku podatkowym, w którym podatnik stosuje metodę kasową, o której mowa w art. 14c, wynikające z transakcji dokonanych między podatnikiem a przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, są potrącane w roku podatkowym, w którym zostało uregulowane zobowiązanie, nie wcześniej jednak niż w dacie poniesienia kosztu. Przepis art. 14c ust. 3 stosuje się odpowiednio.

4b. Jeżeli uregulowanie zobowiązania następuje po likwidacji pozarolniczej działalności gospodarczej albo zmianie formy opodatkowania na zryczałtowaną formę opodatkowania określoną w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym lub w ustawie z dnia 24 sierpnia 2006 r. o podatku tonażowym, koszty uzyskania przychodów, o których mowa w ust. 4a, są potrącane w ostatnim okresie rozliczeniowym przed likwidacją pozarolniczej działalności gospodarczej lub zmianą formy opodatkowania.”;

- 5) w art. 24a po ust. 1d dodaje się ust. 1da i 1db w brzmieniu:

„1da. Podatnicy są obowiązani prowadzić ewidencję faktur dokumentujących przychody rozliczane metodą kasową, o której mowa w art. 14c. Ewidencja ta zawiera datę wystawienia faktury, numer faktury, kwotę należności wynikającą z faktury oraz datę uregulowania należności.

1db. Przedsiębiorstwo w spadku kontynuuje po zmarłym przedsiębiorcy prowadzenie ewidencji faktur, o której mowa w ust. 1da.”;

6) w art. 26i dodaje się ust. 20 i 21 w brzmieniu:

„20. Przepisy ust. 1–18 nie mają zastosowania do należności i zobowiązań podlegających zaliczeniu odpowiednio do:

- 1) przychodów w dacie uregulowania należności zgodnie z art. 14c ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy należności te podlegają zaliczeniu do przychodów w dacie określonej zgodnie z art. 14c ust. 2 pkt 1 i 2, oraz
- 2) kosztów uzyskania przychodów zgodnie z art. 22 ust. 4a i 4b.

21. W przypadku należności podlegających zaliczeniu do przychodów w dacie określonej zgodnie z art. 14c ust. 2 pkt 1 i 2 zmniejszenia podstawy obliczenia podatku lub zwiększenia straty podatnik dokonuje w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym ustalił przychód w tej dacie. Przepisu ust. 10 pkt 2 nie stosuje się.”;

7) w art. 30c ust. 3a otrzymuje brzmienie:

„3a. Przepisy art. 26 ust. 5, 6, 6b, 6c, 6ea, 6eb, 6f, 7, 13b, 13c i 15 stosuje się odpowiednio.”;

8) w art. 44:

a) w ust. 11 wyrazy „spółki jawnej, spółki partnerskiej lub spółki komandytowej” zastępuje się wyrazami „spółki jawnej lub spółki partnerskiej”;

b) dodaje się ust. 25 i 26 w brzmieniu:

„25. Przepisy ust. 17–24 nie mają zastosowania do należności i zobowiązań podlegających zaliczeniu odpowiednio do:

- 1) przychodów w dacie uregulowania należności zgodnie z art. 14c ust. 2, z wyjątkiem przypadku, gdy należności te podlegają zaliczeniu do przychodów w dacie określonej zgodnie z art. 14c ust. 2 pkt 1 i 2, oraz
- 2) kosztów uzyskania przychodów zgodnie z art. 22 ust. 4a i 4b.

26. W przypadku należności podlegających zaliczeniu do przychodów w dacie określonej zgodnie z art. 14c ust. 2 pkt 1 i 2 zmniejszenia dochodu stanowiącego podstawę obliczenia zaliczki podatnik dokonuje przy obliczaniu zaliczki za okres, w którym ustalił przychód w tej dacie. Przepisu art. 26i ust. 10 pkt 2 nie stosuje się.”;

9) w art. 52a w ust. 1 w pkt 3 po wyrazach „art. 30a ust. 1 pkt 5” dodaje się wyrazy „i art. 30b ust. 1 pkt 5”.

Art. 2. W ustawie z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 776 i 863) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 6:

a) w ust. 1 wyrazy „ust. 1e i 1f” zastępuje się wyrazami „ust. 1e–1g”;

b) po ust. 1f dodaje się ust. 1g w brzmieniu:

„1g. W przypadku opodatkowania na podstawie ust. 1 przychodów z pozarolniczej działalności gospodarczej ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych podatnik może wybrać metodę kasową rozliczania przychodów zgodnie z art. 14c ust. 1 ustawy o podatku dochodowym. W przypadku wyboru metody kasowej rozliczania przychodów przepisy art. 14c ustawy o podatku dochodowym stosuje się odpowiednio.”;

2) w art. 11:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli podatnik uzyskuje przychody wymienione w art. 6 ust. 1, 1a lub 1d, w tym opodatkowane różnymi stawkami, i dokonuje odliczeń od tych przychodów, odliczeń tych dokonuje w takim stosunku, w jakim w roku podatkowym pozostają poszczególne przychody wymienione w art. 6 ust. 1, 1a lub 1d, w tym opodatkowane różnymi stawkami, w ogólnej kwocie przychodów.”;

b) dodaje się ust. 20 i 21 w brzmieniu:

„20. Przepisy ust. 4–17 nie mają zastosowania do należności podlegających zaliczeniu do przychodów w dacie uregulowania należności zgodnie z art. 14c ust. 2 ustawy o podatku dochodowym, z wyjątkiem przypadku, gdy należności te podlegają zaliczeniu do przychodów w dacie określonej zgodnie z art. 14c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o podatku dochodowym.

21. W przypadku należności podlegających zaliczeniu do przychodów w dacie określonej zgodnie z art. 14c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o podatku dochodowym zmniejszenia przychodu podatnik dokonuje w zeznaniu podatkowym składanym za rok podatkowy, w którym ustalił przychód w tej dacie. Przepisu ust. 10 pkt 2 nie stosuje się.”;

- 3) w art. 15 po ust. 11 dodaje się ust. 11a i 11b w brzmieniu:

„11a. Podatnicy są obowiązani prowadzić ewidencję faktur dokumentujących przychody rozliczane metodą kasową, o której mowa w art. 14c ustawy o podatku dochodowym. Ewidencja ta zawiera datę wystawienia faktury, numer faktury, kwotę należności wynikającą z faktury oraz datę uregulowania należności.

11b. Przedsiębiorstwo w spadku kontynuuje po zmarłym przedsiębiorcy prowadzenie ewidencji faktur, o której mowa w ust. 11a.”;

- 4) w art. 21 w ust. 3f wyrazy „art. 11 ust. 4–17 i 19” zastępuje się wyrazami „art. 11 ust. 4–17 i 19–21”.

Art. 3. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 146, 858 i 1222) w art. 81:

- 1) w ust. 2 w zdaniu pierwszym wyrazy „art. 24 ust. 1–2b” zastępuje się wyrazami „art. 14c, art. 22 ust. 4a i 4b oraz art. 24 ust. 1–2b”;
- 2) w ust. 2c w pkt 5 wyrazy „stosuje się art. 24 ust. 1–2b” zastępuje się wyrazami „uwzględnia się art. 14c, art. 22 ust. 4a i 4b oraz art. 24 ust. 1–2b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych”;
- 3) ust. 2zd otrzymuje brzmienie:

„2zd. Ilekroć w ust. 2 i 2b–2zc jest mowa o przychodach i kosztach ich uzyskania w rozumieniu ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych lub ustawy z dnia 20 listopada 1998 r. o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, nie uwzględnia się w tych przychodach i kosztach ich uzyskania przychodów osiągniętych i kosztów poniesionych w okresie zawieszenia wykonywania działalności gospodarczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, z wyłączeniem przychodów rozliczanych w tym okresie na podstawie art. 14c ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych i kosztów potrąconych w tym okresie na podstawie art. 22 ust. 4a i 4b ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 29 października 2021 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2105, z późn. zm.³⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 1 w pkt 39 w lit. d, w ust. 8 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) grupy podmiotów zwolnionych z obowiązku prowadzenia księgi, ksiąg rachunkowych i ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych lub przesyłania księgi, ksiąg rachunkowych w całości albo części lub ewidencji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych na podstawie ust. 1e”;
- 2) w art. 2 w pkt 11 w lit. c, w ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) grupy podatników innych niż określani w ust. 1d lub spółek niebędących osobami prawnymi zwolnionych z obowiązku prowadzenia ksiąg przy użyciu programów komputerowych lub ich przesyłania w całości albo części na podstawie ust. 1c”;
- 3) w art. 9 w pkt 11, w ust. 14 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) grupy podmiotów zwolnionych z obowiązku prowadzenia ewidencji i wykazu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych przy użyciu programów komputerowych lub przesyłania ewidencji lub tego wykazu na podstawie ust. 12”.

Art. 5. 1. Przepisy art. 14c, art. 22 ust. 4–4b, art. 24a ust. 1da i 1db, art. 26i ust. 20 i 21 oraz art. 44 ust. 25 i 26 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do:

- 1) przychodów udokumentowanych fakturami wystawionymi, w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami, po dniu 31 grudnia 2024 r., jeżeli przychody te nie zostały zaliczone do przychodów przed dniem 1 stycznia 2025 r. zgodnie z art. 14 ustawy zmienianej w art. 1;
- 2) kosztów uzyskania przychodów poniesionych po dniu 31 grudnia 2024 r., jeżeli koszty te nie zostały potrącone przed dniem 1 stycznia 2025 r.

³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 2349, 2427 i 2469, z 2022 r. poz. 1265, 1301, 1719 i 2180 oraz z 2023 r. poz. 1059, 1414 i 1598.

2. Przepisy art. 6 ust. 1 i 1g, art. 11 ust. 20 i 21, art. 15 ust. 11a i 11b oraz art. 21 ust. 3f ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do przychodów udokumentowanych fakturami wystawionymi, w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami, po dniu 31 grudnia 2024 r., jeżeli przychody te nie zostały zaliczone do przychodów przed dniem 1 stycznia 2025 r. zgodnie z art. 6 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu dotychczasowym.

3. W przypadku wpłat lub należności na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane w następnych okresach sprawozdawczych, pobranych lub zarachowanych przed dniem 1 stycznia 2025 r., udokumentowanych fakturami wystawionymi, w terminach określonych zgodnie z odrębnymi przepisami, po dniu 31 grudnia 2024 r., przychód powstaje w dniu wystawienia tych faktur, jeżeli:

- 1) w dniu ich wystawienia podatnik stosuje metodę kasową rozliczania przychodów, o której mowa w art. 14c ustawy zmienianej w art. 1, oraz
- 2) pobrane wpłaty lub zarachowane należności nie zostały zaliczone do przychodów przed dniem 1 stycznia 2025 r. zgodnie z art. 14 ustawy zmienianej w art. 1.

4. W przypadku gdy podatnik stosujący metodę kasową rozliczania przychodów, o której mowa w art. 14c ustawy zmienianej w art. 1, dokonał przed dniem 1 stycznia 2025 r. wpłat na poczet dostaw towarów i usług, które zostaną wykonane po dniu 31 grudnia 2024 r., koszty uzyskania przychodów z tytułu tych wpłat są potrącane najwcześniej w dniu, o którym mowa w art. 22 ust. 6b ustawy zmienianej w art. 1, przypadającym po dniu 31 grudnia 2024 r.

Art. 6. 1. Przepis art. 21 ust. 1 pkt 23c ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów uzyskanych po dniu 31 grudnia 2020 r.

2. Przepisy art. 52a ust. 1 pkt 3 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, oraz art. 11 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów (przychodów) uzyskanych po dniu 31 grudnia 2023 r.

3. Przepis art. 30c ust. 3a ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do dochodów uzyskanych po dniu 31 grudnia 2024 r.

Art. 7. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r., z wyjątkiem art. 1 pkt 3 i 9, art. 2 pkt 2 lit. a, art. 4 oraz art. 6 ust. 1 i 2, które wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Duda*